

FEHÉRVÁRI NAPLO

Előzetes árak

Helyben:	Videken:
1 óra 60 f.	1 óra 1 K.
1 évre 1 K. 80 f.	1 évre 3 K.
1 évre 3 K. 60 f.	1 évre 6 K.
1 évre 7 K. 20 f.	1 évre 12 K.

NAPLO

Megjelenik minden hétköznap este 9 órakor Szerkesztőség és kiadói hivatal, Szent István-tér 1. sz. alatt. Egyes szám: hétköznap 2 f., Vasárnap: 4 f. ártalék.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: Baranyay Lajos.

Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Zuhogó,

csipős, őszi nyirkos eső verdesi ablakpárkányunkat, még sem érezzük jól magunkat a puha fehér párnán, takaró alatt a melegszobában, mert észünkbe jutnak a mi derék katonáink, akik Isten szabadége alatt áznak, fáznak, sáros földön pihennek. Lócán feküdvé érez az alvás, mert nem lenne akkora különbség a harctér ágya és a fődros párna között.

Mikor este ruhát váltunk, hideg a patyolat fehéremű, mert eszünkbe jut a szegény főseinknek átzott, sáros, piszkos, rongyos külső-belső ruhája. Mikor a fehér abroszos asztalnál gözölgő ételbe mélyítjük kanalunkat, megint csak rájuk gondolunk. Istenem, szegények talán nyers burgonyát, répát esznek és talán abból is csak szükösén, mert még a tábortábor edéhez sincsen idejük.

Velük fekszünk, velük keletünk, egész nap rájuk gondolunk, s minden percben fohász repül értük az égbe. Istenem adj, egy kis jójót, hisz úgy is bízalmas a háború. A katonák küzd mint az oroszlan, szenved, mint a bibliai Jób, mi pedig aggodunk, imádkozunk értük, minden gondolatunk minden fohászuk az övé.

Faljuk az ujságot, gigászi küzdelmüknél, diadalmas győzelmüknél megdobban a szívünk, kipirosodik az arcunk. A hősi halálnál ima rébbin el az ajkáról, s vigasztalóan mondjuk: így hal meg a magyar vitéz.

S amig a százkilométeres harctereken testvéreink vere gyül: a kéthetes eső pocsolyáiba, az alatt az itthonmaradt nyomorultak "egyik-másika" tartós ismeretséget keres apró hirdetések hasábjain, látásból

ismert molett barna szép úriasszonyt kéri, hogy ismeretségi lehetséges-e, és „a cinkóitai állomásig kísért szöke hölgyet esdve kéri, hogy írjon a kiadóba”.

A nemzet életharca és a bünyös szerelmi kerítés egy újságban. Ezt méltóképen elítéli és

megbélyegezni nem is lehet. Erre nincsenek szavak a mi szótárunkban. Az ilyenekkel csufosabban kellene elbánni, mint a legkegyetlenebb komitácival. Hát még azokkal az újságokkal, amelyek még most is helyt adnak a bordeauxi erkölcsatlenségeknek?

ELPUSZTITOTT ANGOL HAJÓK.

Olaszországmagatartása. — Szerbia helyzete.

A nyugati harctéren rettenetes esete folyik, az egyesült francia-angol hadsereget, melyet afrikai lekote csapatok is tarkitnak, rettenetes erővel szoritja a diadalmos német hadsereg. Nevezetesebb jelentés nem érkezett erről a harctérről, a döntő harc még nem ért véget.

Északon új hadállásainkban olyan erősen állnak csapataink, hogy az oroszok nem merik megtámadni őket.

A déli harctér eseményeiről szintén nem érkezett hivatalos jelentés.

Mig a szárazföldi háboru hirtelen egyelőre nélkülözni vagyunk kénytelenek, addig a hiányt kárpótlják a tengeri háboruról érkező jelentések. Mai híreink a következők:

Felkelés. Uj-Szerbiában.

Bécsből táviratozzák a Bud. Tud. nak: A Reichspost szófiai távirata szerint Uj-Szerbiában a zavargások napról-napra fokozódnak. A szaloniki nisi vonalon Smokovicánál a nagy hidat a levegőbe röptették. Ennél az alkalomnál véres csatározásra került a sor a felkelők és a szerb katonák között. A szerb csapatokat a forradalmárokat futásra kényszerítették.

Albán vezérek Szerbia ellen.

Szofia, szeptember 22.

Ide egyre több jelentés érkezik arról, hogy több albán vezér meg akarja támadni Szerbiát. A már eddig közölt hírekben kívül most azt jelentik, hogy

Mark Gjoni és Bib Doda 1500 albánnal Montenegro felé indulnak. Bajram Zuri és Issa Beljetinac Koszova környékén foglalna állást.

Hassam Bey Pristina és egy Anasztáz Pandini nevű keresztény felkelő vezér 1800 albánnal Ochrida és Dibra felé vonulnak. Ezeknek két gépfegyverük is van. Mint Szófiában megállapítják, ezeknek az előnyömlásoknak csakis a szerb határ nyugtalanítása lehet a céljuk.

Elpusztult angol hajók

London, szept. 22.

Admiralitás közölte, teszi, hogy a Figard II. A La Manchecsatornában elsüllyedt. A halványon főtől álló legénység közül huszonegy életét veszítette.

A „Daily Chronicle” jelenti: A „Imperialist” nevű, Hullban lajstromozott gőzhajó Southcilds magasságában aknára futott és elsüllyedt. A Rhodessia gőzhajó a legénység egy részét megmentette. A Revigo nevű gőzös szintén aknára futott s a levegőbe repült. Ugyancsak akna áldozata lett a Geylon nevű gőzhajó. Grimsby mellett a hajó számos mentőövet találtak meg.

A part mentén, mintegy másfél tengeri mértföld hosszan csúpa hajóroncs van, köztük az aknára futott Patfinder roncsai is. Több hajó, amely már több mint három hete esedékes, nem érkezett meg. Valószínű, hogy ezek is elpusztultak. (N. T. H.)

Olaszország mellettünk?

A „Kölnische Zeitung” Zürichben át jelentést kapott Milanóból, hogy az „Avanti” című olasz lap beszélgéstől közli egy olasz miniszterrel, aki kijelentette, hogy a hármasszövetség felbontásáról szó sem lehet és egyáltalában nincs kizárva, hogy Olaszország beleavatkozik a háboruba, még pedig Németország és az osztrák és magyar monarchia javára. Ez az eset természetesen csak akkor következik be, ha a helyzet úgy kívánja. Magánértesülések szólnak arról, hogy az olasz hadsereg egész első korosztályát behívta.

LEGUJABB.

Elsüllyesztett angol hajók.

(Miniszterelnökség sajtóosztályából.)

Berlin, szept. 23. Londonban 22-én este 9 órakor kiadott hivatalos kommuniké szerint a német tengeralatt járó naszádok az Északi tengeren az „Abukir”, a „Nogu” a „Hagii” és a „Cressy” cirkálókat elsüllyesztették.

A cirkálók legénységének nagyrészt odasiető angol hadihajók és holland gőzösek megmentették. Német féléhivatalos közlés szerint a német admirális hivatalosan még nem adott hírt, mert a tenger alatti naszádok a nagy távolság következtében még nem tettek jelentést. Más forrásokból vett hírt szerint az útközben 22-én reggel 6 és 8 óra között husz tengeri mértföldnyire Horekvan-hollandtól történt. Az Abukirt előbb egy törpedő találta. A Flóra holland gőzös 287 tengerészét Cimunbén vitt.

— Az új bicseki kórház. A belügyminiszter jóváhagyta a vármegye azon határozatát, melyben kimondotta, hogy az özv. Rosenfeld Gáborné sz. Máchlup Mária által Bicskén létesítendő kórház ügyvezetését és további fenntartását magára vállalja, ha a kórház a nyilvántartási jogot megkapja. Együttjelzi a belügyminiszter, hogy a nyilvántartási jogot csak akkor adhatja meg, ha már a kórház teljesen kész lesz.

SÖVEGJÁRTÓ vászonruháza, Barátok épülete.

Nagy választék ággy és asztalneműk, paplanok, fűző takarók, szintartó zseferek, törülközők, szőnyegek stb.

olcsó szabott árak mellett.

HÍREK.

— Áthelyezés. Kiss Jenő áll főredáktori tisztségre Ujpostre helyezését a vall. és közokt. miniszterium.

— Maron István ügye. A polgármester az állásába visszahelyezett Maron István városi főszámvivőt l. hó 23-ától szolgálataira hívta be s az adóügyi osztály vezetésével bízta meg.

— Halottak napján. Gróf Colloredo-Mels Józsefné aláírásával Bécsből levelet kaptunk, amely azt a dicséretes ötletet veti fel, hogy a közönség a közelebbi Mindszentek ünnepén és halottak napján a temetők koszorúinak árát a hárcéren a Vöröskereszt egyesület céljaira adozza. Sokat tett már a Vöröskereszt az áldozatkész jótékonyág — írja a grófné — de ami történt, még mindig nem elég a roppant követelmények kielégítésére, amelyek minden újabb tükzettel természetűleg csak nőnek. Hogy egyszer hathatósan segítsünk a Vöröskereszt ügyén, éreztük, nagyarányú, általános nemzeti ajándékra van szükség. Ha az emlékezésnek ezen a két-ünnepén mindnyájunkat egyetlen érzés töltene el és kegyelettel meglátogatnók kedves halottainkat, de megemlékezni a csatákon lévő szereteteinkről is és a koszorúk költségét nevének megemlése mellett és a Vöröskeresztnek szóló rendelkezéssel oda juttatni el, a kegyelet ilyen adójának elhunyt kedveseink is örvendének odafele.

— A Vöröskereszt Egyesületéhez újabb beérkezett adományok: Özv. Zách Józsefné a sebesült katonák részére Zámolyon gyűjtést eszközölt a következő eredménnyel: 12 ing, 13 lábravaló, 2 vánkoss, 4 párnahuzat, 18 tüllköző, 18 zsebkendő, 8 lepedő, 251 tojás, 1 kenyér, 2 tepsi sütemény, 200 db cigareta, 2 kosár barack, 8 csirke, 5 liter tej, 5 kor, pánz, Ehhez hozzájárultak: Nagy Benedek, Molnár János, ifj. Schneider József, Szalay József, Ed Antal, Kalmár János, Pintér Ferenc, Buchhammer István, Pintér István, Pintér József, Penc János, Barcs István, Libényi József, Jenei Mihály, Möntör János, Habi János, Kalmár Pál, Igar János, Poszt József, Smid Alajos, Özv. Jenei Jánosné, Schweininger Ferenc, Fisi József, Ormos István, ifj. Moor György, Kane Ferenc, Jenei István, Schneider Mihály, Eördögh Lászlóné, Kopkó József, Fisi Antal, Biró József, Özv. Zách Józsefné, Preszter Antal, és ifj. Bácskai Mihály.

— Razzia a piacon. A rendőrfőkapitány az élelmiszerzsuzsora megakadályozására tegnap délelőtt razzia tartott a piacon s ahol szükségesnek találta, azonnal intézkedett.

— Naponta friss vadak. Pénteken élő ponty és balatoni süllő legszebb fagyümböcsük. Gebauer Testvérekéi Telefon 340.

— Az alsóbesült. Megirtuk, hogy Feldmann Jeno a csavargó felkötött karra linyon, utazgatott az országban s magát sebesültnek adva a helybeli vöröskereszt vasuti kirendeltségének jószágúti igénybe vette. Pompás tivággal falatozott míg le nem leplezték letakart karját és száhhámosságát. Bevitték a rendőrségre, ahol táviratlag érdeklődtek multja és személyazonossága iránt. A válasz szerint Feldmann Bihar-derecskére való 26 éves pincér, nincs állása már hónapok óta, multja rosvott. A rendőrség fogva tartja a mákvirágot.

Haskötőnek meleg fehérflanel, valamint jóminőségű meleg alsótrikót olcsó árért. veheti. Deutsch-Béfalánál, Szent Imre-utca, barátok épülete átlénelében.

NÜMEI KÁVÉBOHOZATAL
SZÉKESFEHÉRVÁR
:: (BARÁTOK ÉPÜLETE) ::
Pörkölt kávékoveréket, utolérhetőnek! Saját villamos kávénapypörköldéi Telefon 350.

SZINHÁZ.

Grant kapitány gyermekei. Gyermekekünk legszebb emlékei fűződnek Werne Gyula könyveihöz. Az 6 műveiből tanultuk meg mindazt, ami iskolai tudásunk kiegészítéséhez szükséges, de az 6 könyvet szeretnék meg veltünk a tudományokat s magát az olvasást is. Werne Gyula egyike a világirodalom legérdekesebb és legköndőbb egyéniségeinek. Werne írói fantáziája mindent megjósolt, ami azóta még csak részben vált be. Valamennyi műve között legszebb a Grant kapitány gyermekei, amelyről készült filmet mutatja be pénteken és szombator az Apolló színház. A helytörök rendezek. Jegyek már válhatók Krausz Verona dohánytöszdésében.

— A KIADÓHIVATAL kéri a helybeli és vidéki előfizetőket, hogy az előfizetést minél előbb megújítani sziveskedjenek.

Székeshvár szab. kir. város polgármesterei, 491/1914. eln. sz.

Meghívás.

A belügyminiszter urjelra tszerint a polgári áruforgalom az ország különböző vasutvonalain a közel jövőben fokozatosan helyre állugyan, a hadi állapot tartama alatt azonban mégis számolni kell azszal az eshetőséggel, hogy a katonai szállítások következtében e forgalomban időről- időre ismét kisebb nagyobb mérvű szünetek állanak be.

Ezen eshetőség következtében a városok és egyéb tömegesebben lakott helyek, így tehát Székeshvár szab. kir. város polgári lakosságának és a közüzemének elsőrendű szükségleteiről oly módon kell gondoskodni, hogy az árufor-

galomban bálítható esetleges szünetek az élelmiszerek és fűtőanyagokban hiányt szeszal járó indokolatlan áremelkedéseket ne okozzanak.

Gondoskodni kell továbbá arról is, hogy a városi lakosság terményei a szállítás akadályozottsága következtében az ország áruforgalmából ki ne vedjenek és a város és a vidékek között szükséges árucserre lehetőleg kevés fennakadást szenvedjen.

Ezeknek az érdekeknek a kielégítése első sorban természetesen a helyi kereskedelem és a helyi hatóság együttes hazafias feladata; s nem is kételkedem abban, hogy a helyi kereskedelem és ipar illetékes tényezői teljes befolyásukkal és tevékenységükkel fognak közre hatni az ez irányban hatóság feladat sikeres megoldásának munkájában.

Ezen munkának kereszttüvelében és előkészítésében kivánatos, de a siker érdekében nem is melódzható, így feltétlenül megkívánható, hogy a kereskedelem és ipar illetékes tényezői hatóságnak tájékozódásában a legmesszebbmenő munkásságukkal, véleményükkel és tapasztalataikkal szívesnek támogattására.

A hatóságnak, hogy munkája és tevékenysége hasznos, üdvös és sikeres lehessen első sorban is ki kell terjeszteni, figyelmét a következőkre:

1. A szén és fa, liszt és gabona, vágómátha, hus, zsiradék tej és zöldszegneműek közül valamelyikben van vagy előreláthatólag elő állható és milyen mérvű hiány; mi ennek a hiánynak az oka; milyen célra vezető intézkedések szükségesek a hiány megelőzésére?

2. A hiányzó áru honnan szokott rendes körülmények közt beszerezetni.

3. Az 1. pont alatt felsorolt áruk valamelyikében van-e kivételre alkalmas termelés: rendes körülmények között hova szokott a fölösleges kivitetni?

4. Az 1. pont alatt felsoroltakon kívül van-e valamely olyan elsőrangú közszükséglet, amelynek kielégítése végett az esetleges szállítási nehézségekkel szemben a hatóság részéről milyen különös intézkedések tétele mutatkozik szükségesnek.

A fenti négy kérdésben foglalt alapos megbeszélés s a teendő hatóságú intézkedéseknek szabatos és pontos megállapítása végett Székeshvár szab. kir. város kereskedelmi és iparkamarai tagjait, kereskedőit, szén és fa, liszt és gabona szállítói, mérszázosait és henteseit 1914 évi szeptember hó 27-ikének délután 3 órájára a városház tanácskozó termében tartandó értekezletre meghívom s egyúttal arra kérem, hogy a város közönségének, de önmaguknak is kiváló érdekében ezen értekezleten a lehető legnagyobb számmal megjelenjen sziveskedjenek tapasztalataik s utmutatásaikkal a városi hatóság ügyére legyenek.

Székeshvárott 1914 évi szeptember hó 22-én.
Dr. Saára-Gyula
polgár mester, 1022

ARRÓHÍRDETÉSEK.

Egy új modern 8 szobás lakás november 1-re kiadó, Távirdu-utca 5. sz. alatt. Ugyanott egy fü szobás lakáshoz tartó lakás azonnal felvétetik.

Érettségizett mindennemű irodai gyakorlatban jártas hadmentes egyén azonnal belépésre alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Iqhb szakácsnő; 54 éves állást keres, esetleg dadánál is elmegy. Cime: özv. Wenelovszkyné, szakácsné, Szunyog-utca 3.

Egy járkában levő jágaskerény olcsón eladó. Megtekinthető a vasuti áruakartárban.

Keresek egy piannót megajtelei Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kereslek a Belvárosban: vagy ahhoz közel: 2-2 szobás lakást berendezéssel; vagy anélkül. Cim a kiadóhivatalban.

Tolnai utca 30. számú ház eladó, bővebbet Setyem-u. 33. sz. alatt.

Több uriaszony, akinek férje a hadba vonult; urlíányt keres társalgóul. Egy helybeli urlíány ilyen conditót elvállalna. Árimeket a kiadóhivatalba tessék küldeni, az továbbítja.

Székeshvár szab. kir. város

APOLLÓ

színház.

Pénteken és szombatol szeptember 25 és 26-án

WERNE GYULA

világhírű regénye nyomán

Grant kapitány

gyermekei.

(Dráma 7 felvonásban.)
1900. méteres filmszanzáció.

Pótműsor:
Szicíliai földregény
Gyula football játékok.

Előadások 6 és 8 órakor.

Rendes helytárak

KATONAI ALSÓRUHAZAT

u. m.: Hósapka, érmelegítő, térmelegítő, haskötő, nyakvédő, mellvédő, lábszárvédő, teveszór mellény, alsó-ing és nadrág, harisnya, keztyű, takaró-pokrócz

nagy-választékban kapható

NOFITZER

nél Nádor

NYomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székeshvárott.